

Biuro Rzecznika
Małych i Średnich Przedsiębiorców

Warszawa, 3 października 2022 r.

HPL. 328. 2022. GS

SEKRETARIAT Z-CY SZEFA IKS

L.dz. DS. 175. 502. 2022

Data wpływu 06.10.2022

Pan

Dariusz Salamończyk

Zastępca Szefa Kancelarii Sejmu

Rzeczypospolitej Polskiej

ul. Wiejska 4/6/8

00-902 Warszawa

Pan

Bartłomiej Wróblewski

Posel na Sejm Rzeczypospolitej Polskiej

Przewodniczący Komisji Nadzwyczajnej

do spraw deregulacji

ul. Wiejska 4/6/8

00-902 Warszawa

Szanowny Panie Ministrze

działając na podstawie art. 8 pkt 1 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. o Rzeczniku Małych i Średnich Przedsiębiorców¹, w związku z podjęciem przez Sejm Rzeczypospolitej Polskiej prac nad komisyjnym projektem ustawy o zmianie ustaw w celu likwidowania zbędnych barier administracyjnych i prawnych² proszę o przyjęcie poniższej opinii.

Rzecznik Małych i Średnich Przedsiębiorców³ przyjmuje z aprobatą wystąpienie przez Komisję Nadzwyczajną do spraw deregulacji z propozycjami wprowadzenia w obowiązujących przepisach zmian mających na celu ograniczenie nadmiernych regulacji dotyczących prowadzenia działalności gospodarczej oraz uproszczenie istotnych dla przedsiębiorców postępowań sądowych i administracyjnych.

WYDZIAŁ OBSŁUGI PREZYDIUM SEJMU

L. dz. SPS-WP.O20.258.15.2022

Data wpływu 06.10.2022

¹ Dz. U. z 2018 r. poz. 648, dalej: „ustawa o Rzeczniku MŚP”.

² Druk nr 2628, dalej: „projekt ustawy”.

³ Dalej: „Rzecznik” lub „Rzecznik MŚP”.

Nawiązując do przewidzianych w art. 2 projektu ustawy korzystnych zmian w ustawie z dnia 17 listopada 1964 r. Kodeks postępowania cywilnego⁴ mających na celu rozszerzenie kompetencji organizacji pozarządowej w postępowaniu cywilnym w zakresie ochrony praw przedsiębiorców, Rzecznik MŚP wnosi o rozważenie uzupełnienia przedmiotowych rozwiązań o regulacje umożliwiające Rzecznikowi uczestniczenie w postępowaniach cywilnych w sprawach z zakresu prawa pracy i ubezpieczeń społecznych z udziałem przedsiębiorców oraz Zakładu Ubezpieczeń Społecznych⁵. Cel ten mógłby zostać osiągnięty np. na drodze wprowadzenia do ustawy o Rzeczniku MŚP następującej zmiany:

- w art. 9 w ust. 1 po pkt 6 dodaje się pkt 6a w brzmieniu:

„6a) brać udział w postępowaniu w sprawach cywilnych z zakresu prawa pracy i ubezpieczeń społecznych, o których mowa w części pierwszej w księdze pierwszej w tytule VII w dziale III ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. z 2021 r. poz. 1805, z późn. zm.), jeżeli stroną jest przedsiębiorca, który wyraził zgodę na piśmie na udział Rzecznika, oraz jeżeli Rzecznik brał udział w postępowaniu administracyjnym poprzedzającym to postępowanie sądowe – na prawach przysługujących prokuratorowi;”.

W uzasadnieniu powyższego należy wskazać, iż zaproponowane w art. 9 ust. 1 ustawy o Rzeczniku MŚP modyfikacje przewidują nową kompetencję dla Rzecznika MŚP, tj. możliwość brania udziału w postępowaniu w sprawach cywilnych z zakresu prawa pracy i ubezpieczeń społecznych, o których mowa w części pierwszej w księdze pierwszej w tytule VII w dziale III k.p.c. W takiej sytuacji jego udział w postępowaniu cywilnym odbywałby się na zasadach analogicznych do tych dotyczących udziału prokuratora.

Obecnie w zakresie ochrony praw przedsiębiorców Rzecznik MŚP może uczestniczyć w postępowaniach administracyjnych prowadzonych przez ZUS wobec przedsiębiorców, jednak w razie negatywnego stanowiska organu przyznane Rzecznikowi kompetencje nie pozwalają mu na udział w będącym swoistym przedłużeniem takiego postępowania postępowaniem cywilnym przed sądem powszechnym. Choć uczestniczące w postępowaniu

⁴ T.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1805 z późn. zm., dalej: „k.p.c.”

⁵ Dalej: „ZUS”.

cywilnym strony są sobie równe pod względem formalnym, to w większości przypadków przedsiębiorca znajduje się jednak na słabszej pozycji względem organów rentowych, w związku z czym zasadne jest umożliwienie Rzecznikowi MŚP wstępowania do takich postępowań, co pozwoli na skuteczną ochronę praw mikroprzedsiębiorców oraz małych i średnich przedsiębiorców w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych aż do ich prawomocnego zakończenia.

Przechodząc do zaproponowanej w art. 16 projektu ustawy zmianie w ustawie z dnia 6 marca 2018 r. - Prawo przedsiębiorców⁶ polegającej na podniesieniu kwoty przychodów, do której możliwe jest prowadzenie tzw. działalności nieewidencjonowanej, należy wskazać, iż Rzecznik MŚP popiera propozycję wprowadzenia takiego rozwiązania, przy czym warto wyrazić postulat jego uzupełnienia o modyfikację zakładającą zniesienie albo znaczne ograniczenie wymogu 60-miesięcznej przerwy od zakończenia wcześniejszej działalności jako warunku skorzystania z dobrodziejstw związanych z prowadzeniem działalności nieewidencjonowanej (art. 5 ust. 1 Prawa przedsiębiorców *in fine*).

W ocenie Rzecznika MŚP powyższy wymóg jest zbędny, a jego zniesienie będzie stanowiło istotną zachętę do podjęcia na nowo działalności zarobkowej przez osoby, które z różnych – często od nich niezależnych – przyczyn musiały przerwać wykonywanie działalności gospodarczej i nie mogą obecnie skorzystać z rozwiązania, o którym mowa w art. 5 ust. 1 Prawa przedsiębiorców.

Kontynuując rozważania w zakresie barier, z jakimi muszą borykać się osoby zainteresowane rozpoczęciem własnej działalności, warto wyrazić w tym miejscu postulat rozszerzenia sprawdzonych w praktyce ułatwień przeznaczonych dla takich osób. W ocenie Rzecznika MŚP warto rozważyć w szczególności:

- 1) wydłużenie możliwości korzystania z rozwiązań tzw. ulgi na start (zwolnienia z obowiązku opłacania składek na ubezpieczenia społeczne, o którym mowa w art. 18 ust. 1 Prawa przedsiębiorców) z 6 miesięcy do 12 miesięcy;

⁶ T.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 162 z późn. zm., dalej: „Prawo przedsiębiorców”.

- 2) zniesienie ograniczeń w tzw. małym ZUS plus (uregulowanym w art. 18c ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych)⁷, polegających na możliwości korzystania z takiej ulgi tylko przez 36 miesięcy na 60 miesięcy oraz przychodzie nie większym niż 120 tys. złotych w ciągu roku.

Realizacja powyższych postulatów przyczyniłaby się do aktywizacji gospodarczej społeczeństwa i ułatwienia nowym firmom przetrwania w pierwszym, często najtrudniejszym okresie działalności, jak również należy zwrócić uwagę na tzw. szarą strefę w Polsce, która w kwotach absolutnych odznacza się tendencją wzrostową⁸.

Ponadto, odnosząc się do zaproponowanych w art. 19 projektu ustawy zmian w ustawie z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach⁹ w zakresie obowiązku ustanawiania przez posiadacza odpadów (obowiązane do uzyskania zezwolenia na zbieranie odpadów lub zezwolenia na przetwarzanie odpadów) zabezpieczenia ewentualnych roszczeń, które mogą powstać w związku z zastępczym wykonaniem ciążących na nim obowiązków, Rzecznik MŚP zwraca się z prośbą o rozważenie poszerzenia określonego w art. 48a ust. 4 przywołanej wyżej ustawy katalogu dopuszczalnych form zabezpieczenia roszczeń o formę zastawu rejestrowego, hipoteki oraz weksla.

W uzasadnieniu powyższego należy wskazać, że przedstawiciele przedsiębiorców wciąż zwracają uwagę na trudności w uzyskaniu innych form zabezpieczenia roszczeń niż depozyt, co w praktyce bardzo utrudnia prowadzenie działalności poprzez znaczne obniżenie płynności finansowej podmiotu zobowiązanego.

Biorąc pod uwagę powyższe, proszę o rozważenie powyższych spostrzeżeń i postulatów w toku dalszych prac nad projektem ustawy.

Z polecenia
Z up. Rzecznika Małych i Średnich Przedsiębiorców
Dyrektor Generalny
[Podpis]
Dr in. pr. Marek Woch

⁷ T.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 1009 z późn. zm.

⁸ „W ocenie IPAG całkowita wartość szarej strefy w Polsce wyniesie w 2022 roku 590 mld PLN. Szara strefa w Polsce w kwotach absolutnych odznacza się tendencją wzrostową. Łącznie w latach 2018–2022 wartość dodana szarej strefy w ujęciu IPAG wzrosła o 181 mld PLN. Instytut prognozuje, że w samym 2022 roku nastąpi całkowity wzrost wartości dodanej w szarej strefie o 79 mld PLN.

Szerzej: <https://polskabczgotowkowa.pl/szara-strefa-2022>, dostęp: 3.10.2022 r., s. 16.

⁹ T.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 699 z późn. zm.